

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre. 4 kor. 50 fl.	Negyedévre. 4 kor. 50 fl.	Negyedévre. 4 kor. 50 fl.

Felolvas szerkesztő és lapfőlapadonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:



Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A király a nemzethez.

Tegnap közöltük a trónbeszédet. Ebből a királyi szózatból megértheti nemzetünk, minő reménységgel és minő biztatással nézhet elébe a közeledő jövőnek. Megértheti, hogy a legfőbb kormányzat szelleme mily irányt szab a nemzet életének; mely könnyebbségeket szerez országunknak a létért való súlyos küzdelmében, avagy mely újabb terheket készül rakni már-már roskadozó vállára. Az óvatosság aranymérlegén latolgatott királyi szavakból kiolvashatjuk, hogy mi jót várhatunk s mi mindentől kell féltünk országunkat.

A trónbeszéd homloktérbe állítja a gazdasági kérdések megoldását. Elsőben említi az Ausztriával való gazdasági ügyeket, azután a nemzetközi kereskedelmi szerződéseket, majd a horvát pénzügyi egyezményt.

Sötét borulatot, fokozott gondot és terhet jelent a trónbeszédnek az a része, mely az *ujoncz-*

jutalék új megállapítására utal. — Régóta kísért a katonai terhek növekedésének veszedelme s ime a trónbeszéd aktuálissá teszi a legközelebbi jövőre nézve. — Az Isten a megmondhatója, honnan és miből teremtsük elő az új milliókat.

Jól esik olvasni, hogy a feleség is látja a kedvezőtlen gazdasági helyzetet, a súlyos küzdelést a termelés minden terén, sőt látja elmaradottságunkat is, mert a magyar állam *kiepítésének* szükségét és állandóságát hangoztatja. Kislátásba helyezi a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság állami támogatását, egyforma gondoskodással, gyümölcsöző beruházások útján. Az állam kiepítését kívánja szolgálni: *a közigazgatás reformja, az adóreform, a közoktatás intenzív munkássága, a valuta rendezése, az állami tisztviselők fizetésrendezése, bizonyos szociális reformok, továbbá — katonai új perrendtartás.* A támogatás irányát és szellemét mutatja ez a jelszó: „A nemzet gazdasági és társadalmi erőinek

oltalma és egységes fejlesztése.“ De nemcsak az országgyűléshez és törvényhozáshoz, hanem a nemzethez és társadalomhoz is szól trónbeszédében a király. — Azt mondja: Az állam és a törvény csak védelmet adhat és támogathat, de nem tehet mindent. A nemzetnek magának kell kitartó munkával és hazafias, egészséges közszellemmel megszereznie szellemi és gazdasági megerősödését.

Királyi szavak ezek, jól elménkbe véssük, mindama nagyfontosságú kérdéseknél, amelyeknek közeli megoldását kitüzi a trónbeszéd. *Egészséges, hazafias közszellem!*

Ez az, amire nekünk szükségünk van, akár a gazdasági kérdésekkel szemben, akár pedig a támogatásra szoruló mindennemű nemzeti érdekünk hathatós szolgálatában. Egészséges, hazafias közszellemmel és kitartó munkássággal bizvást megnyugodva mehetünk neki a jövőnek, mert ily erkölcsi fegyverzetben el fogjuk érni Magyarországnak olyan

Simone.

Irtta: A. Roguonant.

Az asztal körül vidám művészek, zenészek, énekesek ültek. Azval a nyugalmasággal, melylyel az ebédutáni társalgás egyik tárgyáról a másikra szökel, a legutóbbi kivégzés témájáról egyszerre a színésziskola vizsgájára ugrottak át. Néhányan jóízű adomákkal fűszerezték a társalgást. Csupán Brice Kraeba, a nagy zeneköltő hallgatott mélyen, holott a beszélgetés és vitatkozás egyre élénkebb lett. Kezét fejére hajtva, elgondolkodott és nem törődött sekiivel, amire a művész társaság heti összejöveteleinek bizalmas baráti volta feljogosította.

Marios Veldon, a szellemes író egy csipőre, paradoxális megjegyzést tett, amely általános nevetés keletkezett. A megjegyzés nyomán vidám vitatkozás keletkezett.

Brice, aki megmaradt gondolkodó elmélázó tartásában, egyszerre megszólalt:

— Akartok egy kis történetet hallani a színvizsgálatokról? És anélkül, hogy megvárta volna a batoritást, bár ez meg lett volna, nyomban rákezdte:

— Az én történetem immár huszon-

ötéves, de szereplői még nem felejtették el egyetlen részletét sem.

— Halljuk, halljuk! — kiáltották most már mind.

— Huszonöt éve... A pályaházba megérkezett a fontainebleau-i vonat. A pályaház üvegoltja alatt az utasok lármája nagy hangzavarba olvadt össze.

Az egyik kocsiért, szolgáló kiabált, a másik könyökével utat nyitott magának a párisiak tömegén, amely elzárta egy napfőnyel augusztusi délután perspektíváját.

Egy gyászruhás nő egy fiatal szőke, szinte vöröshajú ifjú leány kíséretével alig tudott áttörni a tömegben. A fiatal leánynak, bár szegényes fekete ruhája volt, a mozdulatai műveltségre, kiválóságra mutattak. Mikor a rue de Lyonba jutottak, a fiatal leány kísérőjéhez fordult és elpirulva így szólt:

— Talán nagyon követelőző vagyok, de olyan boldog volnék, ha teljesítenéd a kérésemet.

— Komolyan kéred, édes Simoneom? — mondta az idősebbik hölgy és szomorú mosoly jelent meg az arcán, melyen meglátázt, hogy sokat árt. — Olyan szerencsés napunk volt ma, hogy azt akartam,

mindvégig boldog legyen rád nézve és mielőtt meghallgatnálak, máris beleegyezésemet adom.

— Édes anyám — szólt Simone — ma este vendéglőben szeretnék enni, hová derék emberek járnak. Persze nem valami drága vendéglőben.

És pajkosan átkarolta édesanyját és magához szorította. A hölgyek körülnéstek és végre egy kis tiszta korcsma elé indultak. A kis vendéglőben az eléggé fehér terítőn egyszerű, de tisztán csillogó poharak voltak és mintegy betessékelték a vendégeket. A párisi vendéglősök ebben mesterek.

Mikor Simone leült az anyjával az egyik asztalhoz és képzelőereje kielégítésre talált, valóságos ünnepi áhitat szállta meg. — A szegény leány! Hat év óta árván, atyja nélkül anyjára megszokta odahaza középszerű környezetét, hogy tetszett, islett neki minden. Sokat szaladgált az erdőben és utánna olyan mohón, jó étvágygyal evett, hogy anyjának örömeiben könybe lábbaadt a szeme.

Az anya egy katonatisztnak volt az özvegye. Férje a palkai csatába esett el és azóta leányával a kis nyugdíjból éltek,

A legfinomabb

gyapju-szővet újdonságok az ószi és téli időnyre WEISZ ADOLF üzletébe megérkeztek és legszolidabbb szabott árak mellett szerezhetők be. Kossuth-utca, Dóre cukrász mellett.

A ozimre tessék ügyelni.

szellemi és anyagi fölvirágzását, aminőt trónbeszédében a király atyai szíve minden melegével óhajt.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Ma volt a mandátumok benyújtása a Házban. A képviselők mindnyájan terjedelmes levélborítékkal jelentek meg hónuk alatt. Ebben volt a mandátum. Van olyan is, a kinek a mandátuma többet nyom a kilónál. Legalább ezt állítja *Parkos János*, a képviselőház főtterembiztosa, a kinek igazán a legmelegebb napja volt a Házban. Ő az, a ki a képviselőktől a mandátumot átveszi és leteszi a Ház asztalára.

Fabiny Teofil, a korelnök fél tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. A még mindig fegyelmelen honatyákat csak nehezen lehetett helyükre terelni. Mind a terem közepén állott. A helyre! helyre! való kiáltásoknak csak lassan van eredményük. — *Fabiny* ekkor erősen kezdi a csengetyűt rázni és végre nagy nehezen szóhoz juthat. Jelenti, hogy a névsort fogják olvasni és mindenki neve olvasásánál tegye le a mandátumát a Ház asztalára.

Ezután *Borbély*, az egyik korjegyző, az előadói székbe ül és kezdi a névsort olvasni, a mi kezdetben nagyon lassan ment, mert a képviselők nagyon zajongtak. Mindjárt az elején volt éljenezni való. *Aponyi Albertet*, midőn az ő nevét hívták föl, erősen megéljenezték.

A névsor olvasása alatt kedélyes társalgás folyik a teremben. Különösen *Aponyi Albertet* és báró *Fejérváry Gézát* veszik nagyon körül. A daliás honvédelmi miniszter alig győzi fogadni az üdvözlőket, a kik mind gratulálnak neki abhoz, hogy milyen pompás színben van.

Molnár Jenő, a „l. gfrisebb“ képviselő odajön az újságírók karzatához és a mandátumából mutatja azt a szerinte páratlan dolgot, hogy az ő ellenjelöltje, *Tasnády*, maga magára szavazott. *Makkai* bácsinak, — már csak így nevezik a népszerű székely honatyát — minden feltűnés nélkül sikerült helyére jutni, a mely a Kossuth-párti oldalon a legutolsó padban van. — Csendesesen várta, míg reá került a sor. Itt ott egyik-másik kollegájával beszélgetett és volt alkalmunk azt a kijelentését hallani, hogy a Székelyföldről a jövőben csak székelyeket fognak az országgyűlésbe küldeni. Én vagyok a kapu — mondá — a melyen át a többiek jönni fognak.

A névsor olvasása csak féltizenkettőkor ért véget. Ekkor a szolgálak a mandátumokat nagy csomókba köve cipelték ki a teremről.

Az egyik csomó, a mint a szolgál kivitte, a terem baloldali ajtójánál szétomlott és a mandátumok lehullottak a földre, a mi nagy hahotát idézett elő. „Rosz omen,“ mondták többen, ezt a csomómandátumot meg fogják semmisíteni.

Ezután szünet következett, a mely alatt az osztályokat sorsolták ki, melyek a mandátumokat átvizsgálják.

POLITIKAI HIREK.

A pártok mérlege. Mint hogy immár a pótválasztások is véget értek, föllíthatjuk az országgyűlési pártok mérlegét, továbbá nyereség- és veszteség-számláját. A szabadelvűpárt győzött 276 kerületben. A Kossuth-párt győzött 81 kerületben. A néppárt 25 kerületben. Az Ugron-párt 12 kerületben. Van tizenhét pártönkivüli képviselő. A nyereség és veszteség-számla a következő: A szabadelvűpárt nyert 20 és veszített 61 kerületet. A Kossuth-párt nyert 32, veszített 12 kerületet. A néppárt nyert 15, veszített 5 kerületet. Az Ugron-párt nyert 7, veszített 4 kerületet.

Az Ugron-párt válsága. Ugy be-
s élük, hogy *Bartha Miklós*, a ki eddig elnöke volt az Ugron-csoportnak, vonakodik az elnöki tisztnak újra való elfogadásától; sőt hír szerint még az sem bizonyos, hogy tagja marad-e ezentúl a pártnak. Nincs ki-
zárva, hogy az Ugron-párt a legközelebbi napokban feloszlik és tagjainak egy része a Kossuth-párthoz csatlakozik, másik része pedig pártönkivüli állást fog elfoglalni.

A főrendiház ülése.

— Távirati tudósítás. —

A főrendiház mai ülésén megválasztották háznagygyá: *Nyáry Jenő* bárót, jegyzökké: *Almássy Imrét*, *Dégenfeld Schönburg Pált*, *Eszterházy Jánost*, *Gáll Józsefet*, *Latinovics Jánost*, *Rudnyánszky Józsefet*, *Széchenyi Pált*, *Vigyázó Ferenczet*.

Csáky Albin gr. elnök ezután megköszönte a korjegyzők működését, akik átadták helyüket a megválasztott jegyzőknek.

Elnök felhatalmazást kér a főrendektől, hogy az uralkodó családnak kifejezhesse jókívánságait *Erasébet* kir. hercegnő eljegyzése alkalmából.

Meleg szavakkal emlékezik meg *Mac Kinley* haláláról és indítványára jegyzőkönyvi részvétet szavaznak.

Végül elparentálja *Széchenyi Pál* grófot.

Ezzel az ülés véget ért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A pénzbeszedő büne.** (Fővárosi tudósítónktól.) *Weisz Bernát* inkasszánsa és ügynöke volt a *Grauer-féle* likörgyárnak. E minőségben pénzeket vett fel a vevőktől, de azokat nem valami lelkiismeretesen szállította be a cégnek, vagyis sikkasztott. Lassankint közel 1700 keronát tartott meg

amit az állam adott neki. A nagy csapás, mely férjétől megfosztotta, egy megvalósult szerelmi álmat szakított félbe. A szegény asszony kétségbeesésében talán a halálba menekült volna, ha *Simone* kis keze nem tartotta volna a tátongó örvénytől. Leányáért kezdett újra élni, visszanyerte bátorságát és bár feledni nem tudott, keltőjük zavartalan együttese boldogságféltével töltötte el. Gyakran mondogatta leányának:

— Ha te nem vagy, örömet sem haltam volna, de te oly jó vagy! Tizenhat éves lettél már lelkem, és még nem okoztál nekem pillanatnyi bánatot sem.

Ez csak az anya tuzása volt, mert *Simone* sok gondal terhes éjszakát okozott anyjának. Ellenállhatlan művészi bívatást érzett magában. Anyja csak hosszas habozás, — megfontolása után engedett leányának és *Simone* belépett egy párisi színésziskolába. Csodálatos hangjával, munkakedvével csakhamar feltűnést keltett a Konzervatoriumban.

— Művésznő leszek, anyám, nagy művésznő! Érzem, tudom!

A leány igazat mondott, mert isten adta nagy tehetség volt benne. Nemsokára elérkezett a vizsgálat napja. *Simone* anyja,

mint értelmes asszony, nem engedte meg a leányának, hogy izgatottan töltsen el az előtte való napot és talán még virasszon is a vizsgálat előtt.

— Leányom, — mondta, — mi kimegyünk egy napra falura. Megfürödsz napfényben és bixosságot, nyugalmat, örömet fog neked okozni, amire szüksége van annak, aki győzni akar.

Falun töltötték az egész napot, és reggeltől estig sziklák, tölgfák közt barangoltak. Az anya, hogy leányát szórakoztassa, megtalálta újra azt a pajkoskodó, fiatal hangot, amely soha nem vész ki az anyák szívéből.

A kirándulás után betértek *Simone* kívánságára a kis korezmába. Már távozni akartak, amikor egy vak ifju, akit egy még fiatalabb leányka kísért, megállt az asztalok előtt. Megpöngögte a hegedűjét, a vonóját a négy hurra illesztette és csodálatos ügyességgel elkezdte játszani *Schumann* magasán szárnyaló melódiáját, a *Paradicsom* és a *périk* című szerzeményét.

Simone mindjárt az első hangok hallatára visszaült a helyére. A vak ifju szomorú és elcsufított arcán alig látszott egy

ép vonás. *Báranyhimlő* éktelenítette el szánalmas arcát, melybe a fekete himlő is beleszántotta mély barázdáit. A szem, melynek fényét a betegség kioltotta, nem tudott többé felragyogni a zene hangjaira. A hegedű elhallgatott. *Simone* a vak zenészhez közelebb lépett.

— Köszönöm, barátom — szólt — ön művész. Holnap kérdezősködjek a konzervatoriumban *Simone Marsal* felől.

És diszkrétan a vak ifju kezébe egy kis aranypénzt csuszátott, a mely egész vagyonuk volt.

— Nemde, jó talizmán volt az a kis aranypénz, — fejezte be *Bricet* az elbeszélést és a kis arany tallérta mutatott, mely órája lánczán függött. Ragyavert szellemes arcát, melyen a kioldott szem nem vetett fényt többé a magas homlokra, egy pillanatra felfedte. Valaki felzokogott. *Simone Marsal* volt, a nagy, világszerte híres énekesnő, aki megindultan állt fel a helyéről, odament *Bricéhez*, átkarolta zseniális fejét és két csókot nyomott barátja homlokára. Szeme pedig megtelt könnyel.

Weisz magának, amiért aztán sikkasztás büntette miatt a vádlottak padjára került. A tárgyalás előtt azonban, melyen dr. Szabó bíró elnökölt, a vádlott egyezségi uton rendezte a dolgot s részben megtérítvén a kárt, főnöke visszavonta a panaszt. Erre a bíróság megszüntető határozatot hozott.

§ Csőd A kir. törvényszék tegnap délután csődöt rendelt el a helybeli pénzügyintézetek kérelmére *Biedermann József* posztókereskedő, mint a „*Biedermann E. és fia*” bejegyzett cég tulajdonosa ellen. Csődbiztosul dr. *Vass Antal* törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. *Kőrösi Kálmán* ügyvéd neveztetett ki. Bejelentési határidő december 29-ikén jár le; a felszámolási tárgyalás 1902. január 8-án lesz.

§ A csodadoktor. (Fővárosi tudósítónktól.) A tegnapi tárgyalást, melyen *Fazekas Dániel* orvost egy nőpácienstén elkövetett merénylet miatt vonták feleletre, ma folytatták. Két tanut hallgattak még ki: a bevádolt orvos feleségét, *Holczmann Terézt* a ki annak idején a Majoros féle szenzációs bűnpörnek volt sokat emlegetett szereplője és *Fazekasnak* a szobaleányát. Ezután a közzéadott elterjesztése, majd dr. *Vázsonyi Vilmosnak* a védőbeszéde következett.

Ernö főherceg fia a börtönben.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, október 29.

Királyi vérből származó foglya van tegnap óta — mint jelentették — az alkotmány-utcai törvényszéki palota börtönének. A komor, nagy épületnek, egyik másodemeleti kis czellájában egy főhercegi sarj mondogatja magában:

— Nincs igazság!

Közben pedig a budapesti főkapitányság és a magyar bíróságok — tehetetlen eszközei az osztrák hatóságoknak — csak azt keresik, vajjon formailag rendben van-e a laibachi törvényszék vizsgálóbírájának az a megkeresése, a melynek alapján báró Wallburg Ernőt letartóztatták és már a közeli napokban, talán holnap ki kell, hogy adjanak az osztrák *Landesgericht*nek.

Báró Wallburg Ernőt sokan ismerik itt Budapesten. Mindenkinél nyiltan, amely minden kételyt eloszlatott, szívesen elbeszélte életének kalváriáját. Mindig tartott valami intrikától. Ezért is jött Budapestre. Egy időben az *Andrássy-uti Jahn-vendéglőbe* járt s itt az általtársainak ezt mondotta egy alkalommal.

— Csodálom, hogy Budapestre tudtam jönni. Bécsben már kétszer „figyelmeztettek”, hogy maradjak nyugton, mert ha követelődöm, csak bajba keverem magam. Mikor azt kérdezték tőlem, hogy minek megyek Budapestre, azt feleltem, hogy a magyar fővárosban könnyebben kapok talán foglalkozást.

A báró felesége polgári családból származott. Nagy ragaszkodással követi férjét mindenüvé s nem hagyta el azokban a napokban sem, a mikor a bárónak, a főhercegi sarjnak száraz kenyeren kívül a szó legszorosabb értelmében nem volt semmije.

Most azzal a váddal illetik, hogy megamisította a születési bizonyítványát. Bécsi körök azonban sok oknál fogva nem hisznek a vád alaposágában. Nem is valószínű, hogy Wallburg elkövette volna a hamisítást,

mert éppen ellenkezőleg báró Wallburg több kérvényében nyíltan másokat vádolt meg azzal, hogy megamisították azt az anyakönyvet, a melybe néhai szüleinek: *Ernö főhercegnek* és *Skublits Laurának* az egykor híres zalai szépségnek házasságát bejegyezték.

Az esküvőn — a báró okmányai szerint — néhai *Heurik főherceg* volt az egyik tanu, a másik pedig *Ernö főherceg* titkárja, *Skublits Laura*, *Wallburg bárónak* édesanyja özvegyasszony volt. Főhercegi férje fényesen gondoskodott *Skublits Laurának* első házasságából származott gyermekeiről is s a főhercegi családban a legboldogabb élet folyt mindaddig, a míg *Skublits Laura* meg nem halt. Felesége halála után *Ernö főherceg* gyermekei és pedig két fia s két leánya nevelőintézetbe kerültek. Legidősebb fia, *Ernö báró*, a kit most letartóztattak — a katonai pályára lépett s a míg nagyobb követeléssel nem lépett föl, *Rajner főherceg* titkára révén gyakran juttatott neki jelentékenyebb pénzesegélyt.

A második fiugyermek atyai nagybátyja után a *Henrik* nevet kapta. Ez orvosnak készült, de mielőtt diplomát nyert volna, Bécsben meghalt. A két leánygyermek közül az egyik elmebajos, a másik, mint elvált asszony felesége lett egy bécsi gárdatisztnak, a ki ma is az udvar szolgálatában áll.

Báró Wallburg *Ernö* ellen *Schukert* bécsi rendőrtanácsos vezette az akciózt. Vasárnap délután érkezett Budapestre s egyenesen a főkapitányságra hajtatott.

Ott már várták, mert a laibachi törvényszék a báró letartóztatását kérte s a bécsi policiának a letartóztatásra vonatkozó táviratában benn volt az az értesítés is, hogy *Schukert* rendőrtanácsos személyesen fog ez ügyben közreműködni.

A sürgöny vétele után négy detektív rögtön báró Wallburg keresésére indult. A báró éppen otthon volt. Alkotás-utcai lakásán s mit sem sejtve, sétára indult. A detektívek nyomon követték mindaddig, amíg este 9 óra felé ismét hazatért lakására. Reggel négy óra felé az inspekciós tisztviselő és *Schukert* áthajtották a báró lakására, felköltötték a bárót s röviden közölték vele, hogy el kell mennie a főkapitánysághoz. Néhány perczel később két zárt fogat robogott végig a lánchídon. A bárót bevitték a földszinti ügyelet szobába és csak itt közölték vele, hogy az osztrák hatóságoknak megkeresésére tartóztatták le. A személyazonosság megállapítása után egy magános czellába zárták s kérésére letartóztatását közölték ügyvédjével, *Pichler Győző* országgyűlési képviselővel.

Báró Wallburg *Ernö* különben hetek óta gondnokság alatt áll. *Pichler Győző* a gyámja, de hir szerint az osztrák törvényszék arra való tekintettel, hogy a báró osztrák állampolgár, a gondnokság ügyét felülvizsgálja s egy osztrák alattvalót fog kinevezni a *Pichler Győző* képviselő helyébe.

Pichler Győző ma délelőtt ez ügyben sokáig konferált a képviselőházban gróf *Széchenyi Gyulával*, az őfelsége személye körüli miniszterrel, később pedig *Plósz* igazságügyi miniszterrel.

Puscáriu vizsgálóbíró tegnap este maga elé vezettette a letartóztatott bárót, akit soraának ezen fordulata nagyon kétségbeesített. Nincs egy krajczár pénze sem és a védője, *Pichler* adott ma neki tíz koronát, hogy legalább csak éllelmezhesse magát.

A báró többször lefoglalt butorait holnap akarták árverezni. Az a butornagykereskedő, aki a bárónak harmincezer koronát érő butort adott el hitelbe, ma

megjelent a vizsgálóbírónál és megkérdezte, hogy megtartják-e az árverést. *Puscáriu* azt válaszolta, hogy miután sem az udvar részéről, sem más helyről semmiféle intézkedés nem történt, az árverést meg fogják tartani. A butorkereskedő azonban, aki a butorok tulajdonjogát fenntartotta magának, kifizeti a háttulajdonos *Leidenfrost* László képviselő ezer korona házbérbérvetelését és így a holnapi árverés elmarad.

Orosz nagyherceg Budapesten.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, október 29.

Mihály Nikolajevics orosz nagyherceg, *I. Miklós* czárnak egyetlen, még életben levő fia, ma délelőtt királyunk látogatására Budapestre érkezett. A nagyherceg inkognitóba jött, ezért a katonai diszfogadtatás elmaradt, de a király a pályaudvaron személyesen fogadta magas vendégét.

A nyugati pályaudvar környékét már reggel kilencz órakor óriási közönség szállotta meg, hogy szemtanuja legyen az udvar érkezésének és bevonulásának. A pályaudvarra a hivatalos személyeken és a sajtó képviselőin kívül senkit nem bocsátott a rendőrség, mely *Kalocsa* felügyelő vezetésével példás rendet tartott fenn.

A nagyherceg vonatának 10 óra 40 perczkor kellett volna megérkeznie, de ma kora reggel *Ludwigh Gyula* főrendiházi tag, az államvasutak elnökgazdátja azt az értesítést kapta, hogy a vonat, melyen a nagyherceg utazik, *Podwolicziskáról*, illetőleg *Oderbergből* 48 percnyi késéssel érkezett *Zsolnára*. *Ludwigh* elnökgazdát távirati rendeletére a vonat menetrendjét megváltoztatták és fokozott sebességgel sikerült a vonatnak 28 percnyi késést behoznia s így a kitűzött időnél a vonat csupán 20 perczel később érkezett a fővárosba.

A vonat késéséről értesítették az udvart, de azért ő felsége rendes időben, pont fél 10 órakor megjelent a pályaudvar királyi várótermében gróf *Paar Ede* főhadsegéd és egyik szárnysegéde kíséretében. A király orosz tábornagi egyenruhát viselt, prêmes sapkát, szürke galléros köpönyeget, orosz nadrágot és hosszuszaru lakkcsizmát. Mellét több orosz rendjel ékesítette.

Az udvari váróteremben ő felsége érkezésekor teljes diszben ott voltak: gróf *Kapaist Péter* bécsi orosz nagykövet, *Schiling* követségi tanácsos, *Roop* ezredes, katonai attasé és *Lwow* herceg budapesti orosz főkonzul. Ezenkívül a vasut részéről megjelentek: *Ludwigh Gyula* elnökgazdát, *Décsey Lajos* üzletvezető, *Daróczi* állomásfőnök és a hálókocsi társaság képviselőjében *Gerenday László* főfelügyelő és *Galla* felügyelő.

Pár perczel tíz óra előtt a peronon megjelent ő felsége, a kinek da-

liás alakja feltűnt az orosz egyenruhában is.

Pont 10 órakor robogott be a zsolnai gyorsvonat, a melyhez a nagy herceg külön kocsija volt csatolva. Ez a 700-as számú pompás szalon-kocsi ugyanaz, a melyben Wolseley lord, az angol király követe, a trónváltás bejelentése végett az udvarokhoz utazott.

A vonat megállása után kiszállott Mihály Nikolajevics orosz nagyherceg ölmagas, óriás termetű, hosszú ősz szakállú férfi, osztrák ezrednek ezredesi ruhájában, mellén a Szent István-rend nagy szalagjával. Egyenesen királyunkhoz tartott, a ki kétszer megcsókolta s igen melegen üdvözölte. Pár percznyi beszélgetés után a nagyherceg bemutatta kíséretének tagjait, a kik között vannak Chirinszk Chimatov herceg tábornok főhadsegéd, báró Vinspeare tábornok és ifju Tolstoj Leó tábornok, a világhírű orosz író fia továbbá Zander udvari orvos, két titkár és a személynéz.

Pontban 10 órakor fordult be az orosz vendég fogata a Ferencz József rakpartra s a Bristol-szálló dunai főkapuja előtt állott meg. Az itt összeverődött jobbra elegáns hölgyközönség között báró Splényi rendőrtanácsos tartotta fenn a rendet. — A szálló elé kirendelt diszörtség tisztelgett és ő felsége, valamint vendége karonfogva haladtak föl Mihály nagyherceg első emeleti szalonjába.

A lépcsők alján Illits, a szálloda igazgatója fogadta a királyi vendégeket. Ő felsége körülbelül félóráig beszélgetett az orosz nagyherceggel s közben megjelent ott József főherceg is. Ő felsége kevéssel háromnegyed tizenegy óra előtt visszahajtatott a királyi várba, a hol 11 órakor már visszatda a magas látogatást az orosz nagyherceg, a kit udvari hintó vitt föl.

Déli tizenkét órakor a nagyherceg az emeleti ebédlőben étkezett.

UJDONSÁGOK.

Viharos gyűlés a főiskolában.

Debreczen, október 30.

Tegnap délután fél 6 órakor gyűlt össze a főiskolai ifjuság, hogy megtarisa állásfoglaló gyűlését Papp Lajos senior elnökle alatt, a budapesti ifjuság által kibocsátott „Nemzeti Ideál” cz. röpirattal szemben.

Miután az elnöklő senior előterjesztette a gyűlés programját, előszür is Harsányi Pál theologus hívta fel az ifjuságot, hogy a 31-én tartandó ünnepélyen testületileg vegyen részt, mit egyhangulag elfogadtak.

Azán áttértek a tulajdonképeni tárgyra, melyhez előszür Fráter Ernő a jogász egylet elnöke szólott. Tiltakozik a budapesti egyetemi kör minden olyan működése ellen, melyek nyíltan dokumentál-

ták az egyetemi kör felekezeti állásfoglalását. Mivel a „Nemzeti Ideál” ezen eszmék terjesztését szolgálja, ezt, mint a faj és felekezeti gyűlölet élesztőjét soha sem vallja magáéaak. Azt mondja, hogy a debreczeni ifjuság is vallja a magyar faj supprematióját, a magyar faj tulsulyát s ezért küzdeni, bennük isél a vágy és a jelszót a munkában találják meg.

Tagadja azonban, hogy arra, hogy a magyar faj e supprematióját megtartsa, szükség volna a „Nemzeti Ideál” minden sorából kitörő erőszakos eszközökre.

Elveszett a magyar nemesi középsztyály mert — nem dolgozott. Dolgozni, tenni kell hát! Ez a jelszó. De tisztességesen, becsületesen! Majd hosszasan tárgyalva a „Nemzeti Ideált”, kijelenti, hogy ahhoz csatlakozni a tavalyi előzmények után nem lehet, nem szabad. Végül előterjeszti indítványát, mely röviden a következő:

Mondja ki a debreczeni akad. polgárság, hogy a Köpösdi Dezső s társai által szerkesztett „Nemzeti Ideál” című röpiratot, noha egyes részei ellen kifogása nincs, teljes egészében magáéva nem teszi, fölötte napirendre tér és a budapesti „Egyetemi Lapok”-ban megjelent azon vádat, mintha a debreczeni ifjuság felsőbb nyomás folytán hozná határozatait, mint méltatlan feltevést, kereken visszautasítja.

Helyeslő és ellenző közbeszólások közt folyt le a beszéd, a mely izgatottság fokozódott Gyökössi Endre jh. beszéde alatt, ki Fráter indítványával szemben azt ajánlotta, hogy csatlakozzanak a budapestiek nemzeti, magyar faji mozgalomhoz azon kijelentéssel, hogy mihelyt e mozgalomhoz felekezeti szikra pattan, ujra tiltakozni fognak.

A kedélyek izgatottak voltak, tizen is akartak beszélni, míg végre Kun Béla jutott szóhoz, ki látva az akad. polgárságot ezen nagy határozat hozatala előtt és látva hogy a tulnyomó többség a Köpösdi társai által szerkesztett röpirat ellen fordul, kijelenti, hogy annak üres frázisait, magáéva nem teszi, kimutatja annak ferdeségeit, melyek lerontják a munkában felesillámító több szép gondolat értékét. S épen ezért csatlakozik a Fráter Ernő indítványához, melyet jó lélekkel ajánl kiindulási pontul az ifjuság határozathozatalánál.

Utána Nagy Sándor jh. beszélt. Ekkor azonban már az izgatottság elérte tetőpontját. Az ifjuság tombolt, az elnök csendgőjét és szavait senki sem hallotta s a beszédnek is csak egyes részeit lehetett megérteni. Nagy Sándor részben magáénak ismerte a „Nemzeti Ideál” eszméit. Már 9 fele járt az idő, az elnök sürgette a határozat hozatalát. Nem lehetett. Tombolt az ifjuság. Két pártra oszolva a padokra állottak s izgatottan hallgatták meg Erdei, Görömbei th., Komlósi s Ábrahám Ernő jh. beszédeit.

Tíz óra felé hozták meg végleges határozatukat, mely a Fráter indítványából s annak módosításából áll. Zajongva oszlottak széjjel s az utcán, kávéházakban csoportosulva sokáig tárgyalták még a gyűlés határozatát, mely egyhangu jellegű volt.

* **Kinevezés.** A dohányjövédéki központi igazgatóság Nagy Ferencz debreczeni díjtalan dohányjövédéki gyakornok-jelöltet díjtalan dohányjövédéki gyakornokká nevezte ki.

* **A reformáció emlékünnepe.** A debreczeni főiskola f. hó 31-én, mint a reformáció megindulásának fordulati napján, ünnepélyes istentiszteletet tart d. e. 10 órakor a nagytemplomban. Tisztelettel meghívjuk ez iskolai ünnepélyünkre, városunk evangélikus reformált, általában protestáns vallású közönségét is. A rend fenntartásáról s a gyülekezeti tagok számára kijelölt helyek megmutatásáról a főiskolai ifjuság fog gondoskodni. Debreczen, 1901. október 29. A főiskolai igazgatóság.

* **Ünnepély a gályarabok emléksobránál.** A debreczeni főisk. hittan-szaki önk.-társulat 1901. október 31-én délelőt, a nagytemplomban tartandó istentisztelet végeztével a gályarabok és a reformatio emlékére ünnepélyt rendez. Az ünnepély a gályarab lelkészek emlékoszlopánál lesz. Műsor: 1. XLVI. zsoltár. (Mácsai S. átiratában) Énekli a főiskolai énekkar. 2. Emlékezés a gályarabokról. Irta és felolvassa: Simon Imre 4. th. 3. „A gályarabok emlékezete”. Irta és szavalja: Baja Mihály 2. th. 4. Az emlékoszlop megkoszoruzása, az ev. ref. felsőbb leányiskola növendékei által. 5. „Térj magadhoz drága Sion!” Férfikarra átirta Mácsai S. Előadja a főiskolai énekkar. 6. Emlékbeszéd (okt. 31.) Tartja Harsányi Pál 4. th. esk. fel. 7. „Október 31.” Irta: Tóth Gyula, szavalja: Kincses László 1. th. 8. XC. zsoltár. Énekli a közönség.

* **Keresik a gyilkost.** Nagyan foglalkoztatja a debreczeni rendőrséget az Ujföldön történt rablógyilkosság, melynek Kiss István kocsis lett áldozatává. A helyszínén megejtett nyomozás során súlyos adatok merültek fel egy napszamos ellen, a ki haragosa volt Kiss Istvánnak. Ketten is állították, hogy Szabó Lajos nem egy izben fenyegette Kiss Istvánt, hogy a vasvillát meg fogja benne forgatni. Szabó Lajos turkevei illetőségű napszamos együtt szolgált Kiss Istvánnal, de nem élték kékével, örökös czivódás volt közöttük. Hogy mi oka volt a haragra, azt senki sem tudta megmondani, de a vizsgálat adatai szerint tény az, hogy a mult szombaton Kiss István gazdájának azt mondta, hogy ő tovább nem szolgál ezzel az emberrel. Kerégyártó, mert kocsisával meg volt elégedve, Szabót elbocsájtotta a szolgálatából. Ez lehetett aztán az utolsó ok, ami még jobban elkeserítette. Vasárnap délelőt többben látták a tanya körül az országuton ólálkodni. Akkor, ugy lehet, arra számított, hogy Kiss István majd csak be-megy a városba, de mert ezt hiába várta, este ő kereste fel az istállóban. A gyilkos a helyszínén hagyott egy féldarab falusi cipőt, amelyet a rend-

NOVEMBER ELSEJÉRE

porcellán- és üvegkereskedésében Fötér, nagy tőzsde mellett.

a kivilágításhoz szükséges szines mécsek használathoz elkészítve megrendelhetők és jutányosan kaphatók.

BLATTNER GYULA

Ugyanott diszes kivilágítási kellékek kölcsön is kaphatók.

ország magához vett. — Dobos József rendőrbiztos megállapította, hogy Szabó a kenyeret Debreczenben vásárolta egy m. pécsi asszonytól, a ki tényleg magának ismerte el a kenyeret. Szabó Lajos ellen a rendőrség körözőlevelet bocsájtott ki s azt megküldte az összes hatóságoknak. A további nyomozást Szócs Lajos és Bardócz András teljesítik.

* **Kártérítési per.** Említettük, hogy a kis vasut szerencsétlen áldozatának: Pötermann Juliánának édes apja kártérítési pert indított a helyi vasut ellen. A tízezer forint kártérítésszerű szót keresetét tegnap nyújtotta be dr. Kardos Samu. Ugyancsak tegnap a vizsgálóbírósaág egyik küldötte járt künn a kórházban, ahol a szerencsétlenül járt leányt hosszan kihallgatta s valómásáról jegyzőkönyvet vett fel.

* **A város vasutja.** Azok a tárgyalások, amelyek a város küldöttei és Steinberger Gyula a guti iparvasut tulajdonosa között megindultak, közelegnek a városra nézve kedvezőbb elintézéshez. Steinberger Gyula, a ki a vasutért eddig száztizennégyezer koronát kért, a vasutat összes felszerelésével együtt hajlandó a városnak száznégyezer koronáért átengedni. Erről történt jelentéstétl a jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén s a bizottság most már javasolja is, hogy a város ilyen feltétel mellett átvegye a vasutat. Steinberger Gyula a vételárból csupán négyezer koronának a kifizetését kéri, míg a százezer koronát szerény kamatozás mellett bennhagyja a városnál.

* **Bucsu.** Pozsony-Szent-Györgyre történt áthelyeztetésem alkalmából mindazon jóbarátaink, ismerőseinktől, akiktől személyesen nem vehettünk bucsut, e helyen bucsuzunk el, kérve, hogy tartsanak meg bennünket jó emlékkben. Tisztelettel Zvér Ferencz tanár és neje.

* **Eltűnt tanulók.** Két fiatal tanuló eltűnése tartja izgatottságban a szomszédos Szoboszlót. Mindkettő: Bereczky Vilmos és Tanka István a polgári iskola ötödik osztályába járt. — Szombaton délután gyalog indultak a Hortobágyra s azóta nem tértek vissza. A szoboszlói rendőrség táviratilag kérte fel a debreczeni rendőrséget, hogy a nyomozást indítsa meg.

* **A debreczeni kerékpáros egyesület,** folyó évi november hó 6-ik napján d. u. 3 órakor az „Angol királynő“ fehér termében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya a debreczeni tornaegylettel való egyesülés.

* **Szökött katona.** Mindössze néhány kis hete, hogy az ujonczok berukkoltak és szenvedik a czakkundpakk terhét, de már is akadnak közöttük, a kik a szubordinációval nem bírnak megbarátkozni s visszavágnak az ő főtornyos hazájukba, vagy valami szelid tekintetű, bánatos kis leány mellé, akit a katonai szolgálat miatt hagytak

oda kesergésben. Ugy lehet, hogy a 39. gyalogezred regrutájának: Bakos Jánosnak is ilyen bánat emészthette a szívet s bucsut se mondott a kapufél-főnek, hanem otthagyta a kaszárnyát, meg a czakkundpakkot. Néhány nap múlva megbánta, hogy szó nélkül távozott s a büntetéstől való félelem visszahozta. Önként jelentkezett. De akár-hogy akarta, nem tudott beletörődni a „komisz“ életbe s újra bucsuzatlanul hagyta oda a cziframondurosok kaszárnyáját. Most azonban eszeágában sem volt a visszatérés s tegnap mégis előkerült. Elcsipték és visszahozták. Szegény Bakos János így nehezítette meg szánszándékkal a maga nehéz katonasorját.

* **Es aztán a levélözím.** A debreczeni postásoknak néha ugyancsak meggyűl a bajuk egy-egy levéllel. A helytelen, rossz, vagy zavaros czimzés mellett akad kaczagatóan ostoba is, a milyen például az a levél, a melynek czimlapját köszszemlére tették. Kuriozumképen itt adjuk: „T. Cz. Hajdu de Brezenbe Tekintetes nagy Béla urnak az 1-ső cseléd Fő és kiadó intézetbe az 60 utca piactéren az kisteplonyhoz közel az 1 ső fő cseléd szől és megy debreczenbe az intézett tiszabüzrről...“ Hogy milyen lelkiismeretesek, utána járók és gondosak a mi postásaink, tartozunk a konstatálásával, hogy nem dobták sutba ezt a levelet, hanem addig kutattak, míg rendeltetési helyére tudták juttatni.

* **Beleugrott a kutba.** A házi ezred 14. századának egyik bánatos regrutája megakart válni a katonasortól, meg az élettől és a halálba vágyott. A kaszárnya előtt, közel oda, a hol a talyigások lesik a jó szerencsét, nyitott kut áll; abba akarta temetni magát együtt a bánatát is. Bele is ugrott a kutba, de hát a segítségére összefutott emberek idejekorán kimentették a hidegfürdőből.

* **A keztü vásárló közönség** figyelmét felhívjuk arra a kedvező alkalomra, hogy Nagy András keztüés Kistemplom basor már november elsejétől kezdve keztüit gyárilag készített s így a keztüük a legfinomabb minőségben bámulatos olcsó áron szerezhetők be. Így a három gombos női keztü 1 frt 15 kr. A két gombos női keztü 1 frt. 10 kr. Egy férfi keztü 1 frt. 10 kr. Kecskébőr tűzött férfi keztü 1 frt. 30 kr. Továbbá mindenféle téli bélelt keztüük is a legolcsóbb áron szerezhetők be.

* **Elveszett.** — Egy fekete, fehér pettyes, nyakszíjján 807. sz. bélyeget viselő vizslakutya, mely a Lion névre hallgat, eltévedt. A megtaláló illő jutalomban részesül, ha Péterfia-utca 39. szám alá elvizi.

* **Fényirda megnyitás.** A Piac-utca 41 számú házban levő fényirdát megvettem, újra felszereltem és „Lovag Chilinszki György fényirda“ törvényszékiileg bejegyzett czég alatt, saját számlámra folytatom. A felvételeket és egyéb fényképész teendőket ezentul is Chilinszki György ur fogja végezni ismert szakértelmével. Kiváló tisztelettel: Stégmüller Árpád Piac u. 42.

* **Egy Bölöny-kastély lángokban.** Szakácsi községben a Bölöny-családnak régi, díszes kuriája van, mely a napokban leégett. A már három hete dü-

högő szélvihar teljes erővel zugott, mikor délelőtt a község kellő közepén kigyuladt a Bölöny-féle kurián a terjedelmes lakóház. Pár percz alatt végigfutott a tűz a ház felélen s a folyton éledő lángnyelvek ellenállhatatlan erővel csapkodtak mindenfelé. Emberfölötti buzgalommal látott hozzá a falu népe az oltáshoz és úgy öt óra tájban csakugyan sikerült is megfékezni a bősé elemet anélkül, hogy más épületekben nagyobb kárt tett volna. — Teljesen kifáradva mentek haza a felriasztott lakók, ám alig volt idejük vacsorához ülni, mert hat órakor ugyancsak a falu közepén a Balogh Sándor nagy kőcsürje borult lángtengerbe a tömérdek behordott takarmánnyal együtt. Külön szerencsének lehet modani, hogy az elcsigázott lakosságnak ezt a tüzet is sikerült lokalizálni s a falut a teljes leégéstől megmenteni.

* **Elveszett karperecz.** A Deák Ferencz-utcától menve a főternek postafelől oldalon, Kossuth-utcán, egész az új templomig az Angol-Királynő oldalon menve, elveszett egy női arany karperecz kékkőből egy kis szízzel. A szives megtaláló jutalomban részesül, ha Verbőczy-utca 12. szám első emeleti lakosztályba beadja.

* **Liliom arcz- és kézoréme** szeplőt, májfoltot és kiütéseket feltétlenül eltávolít, teljesen ártalmatlan, ezért a Liliom szappannal együtt a hölgyek legkedveltebb toilettézikként képezi. Eredeti minőségben kapható L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a „Fehér Hattyu“ gyógyszerárban, 35 és 50 kros tégelyekben, a krémhez való Liliom szappan ára 35 kr.

SZINHÁZ.

A böregórnek, ennek a régi jó operettnek bübajos zenéje mindenkor erős varázst képez a közönségre s így tegnap este is telt házat vonzott a színházba. S bárha egyes szereplők ének, vagy játékbeli fogyatékosága miatt nem is volt tökéletes az eusemble, mégis jórészben élvezetteljes volt az előadás. Apróbb hibákon könnyen tulteszi magát a közönség, ha vannak jelenések, amelyek villanyozólag hatnak s feledtetni tudják a kisebb nyelv, vagy zenei botlásoka.

Mi is eltekintünk ezektől s szivesen adózunk elismeréssel többek között Komlóssy Emmának, a ki pajzánul játszotta meg az Adél szerepét. Élet, elevenség volt alakításában s kedvesség ömlött el a játékán. Énekszámai már valamivel mögötte maradtak játéknak, ámde így is hatást tudott elérni azokkal is. Rosalindát Reviczky Etel játszotta. Nála ellenkezőleg a játékban, a szerep kidolgozása, színezésében konstatálhatunk fogyatékoságot s inkább a zenében, dalban több erőt. Tanaynak kitűnően sikerült a fogház jelenése. Pompásan, finomul és tegyük hozzá hatásosan játszotta meg. Azt is el kell ismernünk, hogy Sarkadi a fogházör szerepében színtes szokatlanul diskrétan játszott s így a játékába öntött találó s egészséges humorral is közvetlenebb hatást ért el. Karacsnak sikerültek az énekszámai, de a prózával most is hadilábon állott.

Az előadás alatt üdvözlő verseket dobáltak le a karzatról, amelyek Komlóssy Emmához szólottak. Senkinek sem lehet kifogása az alkalmi poéta fellángolása ellen,

Eisler M. E.

divatkülönlegességek áruháza.

Kizárólagos raktár: Szénássy Gyula és Szénássy Hoffmann és Tsa budapesti nagy kereskedők nőruha szövet és selyem különlegességeiből. Debreczen, városi bérház

Simonffy-utca sarok. Első rangú nőruha varró terem.

de azzal, hogy ezt meglehetősen döcögős versekben Debreczen egész közönsége nevében teszi, tullótt a ezélen.

TÁVIRATOK.

Az Ugron-párt megalakulása.

Budapest, okt. 29. Az országgyűlési Ugron-párt ma este értekezletet tartott, melyen minden párttag részt vett. Az értekezlet a párt elnökévé egyhangulag Bartha Miklóst kiáltotta ki, Bartha azonban kijelentette, hogy az elnökséget nem fogadhatja el sőt a párton kívül álló okokból kilép magából a párt kebeléből is. Bartha bejelentéseit sajnálattal vette tudomásul a párt, mely aztán Szederkényi Nándort választotta elnökévé.

A vasutasok fizetés rendezése.

Budapest, október 29. A magyar államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy addig is, míg a tisztviselői kar általános rendezése keresztül vihető lesz, budapesti alkalmazottait fizetési pótlékban részesíti. E pótlék, melynek élvezése 1902. január 1-én veszi kezdetét, családok alkalmazottak részére 15 százalékban, a nőtlenek részére pedig 10 százalékban állapított meg. Vidéki alkalmazottak e pótlékban nem részesülnek.

Az angol király betegsége.

London, okt. 29. Udvari körökben egész határozottsággal beszélnek, hogy Edvard király a torokráknak annyira előrehaladott stádiumában szenved, hogy talán még a koronázást sem éri meg.

Botha veresége.

London, október 29. Pretóriából jelentik, hogy Remington tábornok serege rábukant a Botha táborára s véres harc után a búrok menekülni voltak kénytelenek. Botha maga alig menekülhetett meg az elfogatástól. Pápirjai, melyek között sok fontos okmány volt, az angolok kezei közé kerültek.

Czolgosz kivégzése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, október 29.

Mac Kinley gyilkosa meglakolt rettenetes büneért. Mint New-Yorkból táviratozzák: Czolgoszt ma reggel 7 órakor végezték ki villamos uton az anburni fogházban.

A kivégzés részleteiről a következő távirati tudósítást kaptuk:

Czolgoszt, a ki eddig a külvilágtól a legszigorubbán el volt zárva (még őreinek sem volt megengedve, hogy beszéljenek vele), ma reggel 6 órakor felkeltették és értésére adták, hogy

ütött az utolsó órája. Erre a kijelentesre a gyilkos, a ki nem tudta, mikor fogják kivégezni, halálsápadt lett és a börtönigazgatónak arra a kérdésére, hogy mit kíván enni, vagy inni, egyáltalában nem volt képes válaszolni.

Az egyik ór egy teljesen új fekete öltözetet hozott, melyet a személyzetnek úgy kellett reá adni a gyilkosra, a ki ezután egy cigarettát és egy pohárka whiskyt kért, a mit azonnal elébe tettek.

Ez alatt a kivégzési szobában, melyet a siralomházzal, a hol a gyilkos be volt zárva, folyosó köt össze, az a 26 személy gyűlt egybe, a kik a törvény szerint jelen lehetnek a kivégzésnél. A törvény pontosan meghatározza, hogy kik lehetnek ott és pedig: 12 esküdt, az államügyés, a védőügyvéd, egy pap, több orvos és néhány elektrikus és ór.

Háromnegyed hét órakor az első elektrikus az egybegyűttek előtt még egyszer kipróbálta a villamos székét és miután mindent rendben talált, a börtön igazgatója és néhány ór a gyilkos cellájába mentek, a hol az igazgató (warden) a következő halálos ítéletet olvasta fel az elítélt előtt:

„New-York államnak isten kegyelméből szabad és független népe az anburni államfogház wardenjának (igazgatójának) üdvözlését küldi.

Ezennel utasítatik, hogy ez évi október 28-án kezdődő héten az alulírt bíró által ma Czolgosz Leon F. ellen kimondott ítéletet végrehajtsa, intézkedjék, hogy nevezett Czolgosz Leon F. testén át villamos áram vezetessék, mely elég erős legyen arra, hogy halált okozzon; az áram addig alkalmaztassék, a míg nevezett Czolgosz Leon F. meghal.

Buffalo, 1901. szeptember 26-án.

Truman C. White.

New-York állam főtörvényszékének bírója.”

Az ítélet felolvasása után megmutatták Czolgosznak az aláírással ellátott ítéletet, mire a börtönigazgató azt kérdezte tőle, hogy tud-e felhozni olyan törvényeket, mely az ítélet végrehajtását megakadályozná. Ilyen okot Czolgosz annál kevésbé hozhatott föl, minthogy se nem felebbezett, se a kormányzótól kegyelmet nem kért.

Ezután az örök Czolgoszt a kivégzési szobába vitték, ott a villamos székre ültették és mialatt az elektrikusok odaszíjazták, a pap vigasztalással szolgált az elítéltnak. Most az elektrodókat Czolgosz fejére és lábikrájára helyezték, arczára ráhúrták a fekete süveget, mire a börtönigazgató odasugta az első elektrikusnak a „ready“ (készen van) szót. A következő pillanatban egy a másik szobában készen álló ember a megadott jelre egy villamos áramváltót egy emeltyüt forgatott meg és egy másik jelre az emeltyüt eredeti állásába helyezte vissza. Az emeltyüt még egyszer megforgatták, mire az orvosok odaléptek a székhez és konstataáltak, hogy Czolgosz nem él többé. A

villamos áram azonnal megölte. A kivégzés után Czolgosz holttestét azonnal felboncolták.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Gyilkosság a malomban.** (Éjjeli express tudósítás.) Véres gyilkosság történt Szilváson. Szotyori Mihály od való gazdaembernek alapos gyanuja volt, hogy a felesége megcsalja. Szombaton délután Szotyoriné egy zsák buzát vitt a malomba őrlés végett. Férje, a ki egész héten vidéken dolgozott, szombaton délután korábban jött haza, hol a lakást zárva találta. A szomszédoktól megtudta, hogy felesége a malomba ment. Szotyorinak gyanuja támadt. Utána ment tehát, de a malom ajtót zárva találta. Ez a körülmény még jobban felizgatta Szotyorit, a kert felül kerülve, mégis bejutott a malomba, hol a feleségét Cserye Mihály molnárlegénygyel találta. Szotyori ráuk rohant s a csizmaszárból előrántott nagy késsel ledöfte a legényt. Ezután a feleségét vette üldözőbe, a ki ijedtében a bezárt malomajtót nem tudta felnyitni s így kezébe került, a ki nem elégedett meg azzal, hogy a mellét keresztül döfte a feleségének, hanem felvágta még az egész testét is. Szotyori a véres tett elkövetése után önként jelentkezett a csendőrségnél.

× **Összeszurkálta a feleségét.** (Éjjeli express tudósítás.) Schwarz Samu pinczért elhagyta a felesége. A férj többször hívta vissza, de az asszony nem hajlott a szavaira. Schwarz ma a Csömöri uton megleste az asszonyt és egy fűszerkereskedés előtt szörnyen megkéselte. Az asszonyt a mentők beszállították a Rókus-kórházba, Schwarzot a rendőrség letartóztatta.

A családirtó.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő eset történt — mint nekünk írják — vasárnap éjjel Gercse beregmezei községben. Mató Mihályné jómódu parasztasszony másfél évvel ezelőtt, hogy férjét eltemette, három gyermekével egyedül maradt. Az özvegyi év letelte után azonban ismét férjhez ment Tóth Ferenc szolgaleányhoz, a kit mindenki jóra való dolgos embernek ismert.

A fiatal férj azonban, hogy belecapent a jómódba, a mulatásnak adta magát s e miatt dolgait is elhanyagolta. A felesége vége megcsalta a dolgot s nem adott pénzt a kezébe. E miatt azután állandó lett a verekedés a házastársak között. Vasárnap délután Tóth elment hazulról s csak élféjtájban tért vissza részegen, a mikor pénzt követelt feleségétől. Az asszony nem adott pénzt s azért Tóth kést kapott fel az asztalról s ezzel támadt a feleségére, a kit kegyetlenül összeszurkált.

A gyermekek felébredtek a veszekedésre, a nagyobbik 12 éves fiu anyja védelmére kelt, de a felbőszült ember ezt is ledöfte. A másik két gyermek sikolva menekült az utcára, a honnan a szomszédokat elhívták segítségül, mire azonban ezek megérkeztek, Tóthné és a gyermeke már a halállal vívódtak. A gyilkost megkötözve bevitték a község házára, hol a csendőrség vette át.

A büntársak.

Regény. —
(Folyt.)

Reggel korán már az egész helység tudta a nagy újságot. Mindenki csak arról beszélt, hogy:

- M... a grófkisasszony!
- Kinyitják a kastélyt!
- Ujra jó világ lesz.

És tömörült a nép, a sokaság a jó öreg háza körül, a hol Malvin és Valnoir éjjeli szállást kaptak. Mikor a grófné felébredt, nem tudta mire vélni a sokadalmat. Valnoir magyarázta meg, aki időközben a ház gazdájától hallotta, hogy a községbeliek tisztelegni akarnak a kastély urnője, a régen várt macroisi grófkisasszony előtt.

Malvin bár felette bio nő volt, nem tudott megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy ő a falusiak hízogéseit hallgassa, módot keresett és talált is arra, hogy ne találkozzék a néppel. Ő a kastély irattárát akarja felkutatni, a legfontosabb családi iratokat birtokába keríteni, a néphez semmi köze. Elég drágán jut az iratokhoz éjszakai ut, kényelmének feláldozásával, nem akarja ezt a törődést még más időtöltéssel is nehezebbé tenni.

Az öreg házigazda és Valnoir segítségével a szó szoros értelmében megszökött a nép elől. Hátul az udvar végénél elterülő ő kis kerten át mentek a kastélyhoz. A házi gazdája pedig megmondta a népnek:

— A gróf kisasszony gyengélkedik. Vonuljanak vissza kendtek. Majd holnap, vagy holnapután, amikor jobban érzi magát, szívesen fogadja mindnyájuk üdvözlését.

A falubeliek megnyugodtak ebben a nyilatkozatban és elszédtek. Malvin és Valnoir ezalatt a macroisi grófi kastélyba értek, amelyet az öreg házi gazda által előre küldött lakatos nyitott fel előttük.

Valami pompás egy kastély volt az. Belső berendezése, a fény, a pompa roppant kellemesen lepte meg Malvint.

— Ah hiszen ez felséges egy hely. Itt gyönyörűség lakni, hiszen ez egy egész kis paradicsom lesz, ha a gróft újra visszahódíthatom.

Valnoir is ugyanezen a nézetten volt és sem ő, sem a grófné nem győztek eleget csudálkozni a kastély remek berendezésén, izléses butorzatán, magas, szárnyas, aranyos ajtóin, gyönyörködött színes alakain.

Malvin önelégülten kiáltott fel:

— Ezért érdemes volt küzdenem. Ez már magában is boldogít.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma szerdán, „B” bérletben:

A VÍZÖZÖN.

Látványos, tündéres színű 5 felvonásban

SZEMÉLYEK:

Gábor, főangyal, az Ur követő — Fái Flóra.
Mámor tündér, a szőlő birt. — Szabados.
Sziv-Király, Mámor öccse, az ártatlan szerelmesek pártfogója Komlós E.
Noé — — — Bartha.
Skom) — — — Szathmáry.
Kám) Noé fiai — — — Nagy Gy.
Jáfet) — — — Sziklay M.
Ázel, Szem és Zoé fia, Ráchel kedvese — — — Odry Á.
Jonáthán, Lia kedvese — — — Sarkadi A.
Sára, Noé felesége — — — Kiss Irén.
Zoé, Szem felesége — — — Bréznyay A.
Lia, Kám felesége — — — Bárdos I.

Holnap csütörtökön, „C” bérletben:

A B O R.

Falusi net 3 felvonásban.

1379

1091

v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2372/2 1901 számú végzése folytán közbirré tételik, miszerint Szabolcsi hitelbank részvénytársaság részére Szüts Mihály és neje Schwartz Vincze debreczeni lakosoktól 320 kor. tőke, ennek 1901. évi június hó 8-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 75 kor. 24 fill. perköltség erejéig 1901. évi augusztus 24-én bíróság lefoglalt és 660 koronára becsült házibutorok és egyéb tárgyakkól álló ingóságok **1901. évi november hó 4-én délelőtt 1/2 10 órakor** kezdetét veendő és alperesek lakásán, Görbe-utczán, 1. számú háznál megtartandó nyilvános bíró árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adati.

Debreczen, 1901. évi október hó 11-én.

Török Péter,
bírói kiküldött.



A szabadalmazott „JOHN“-féle kémény-toldat

minden kéményt megjavít. A szél bármely irányból és bármily erővel fúj is, mindig elszívólag működik. A füst kitódulását nem gátolhatja meg soha. A nap csak kedvező hatást gyakorol a kémény hozatára. Eső javítja a kémény hozatát. Rozsdásodás éskormosodás rendkívül egyszerű szerkezetenél fogva lehetetlen. Felszerelése bárki által eszközölhető. Olcsóbb és jobb minden hasonló szerkezetű kéménytoldónál. A szabadalmazott „JOHN“-féle kémény-toldó egyedül kapható:

LUKÁCS VILMOSNÁL,
Hatvan-utca 5.

Butorok
a legnagyobb választékban jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben
KILLER EDE
butorgyáros, es. és kir. udvari szállítónál
DEBRECZEN, FÓPIACZ, kaphatók,
hol egy a legszerényebb, mint a legdiszesebb menyasszony kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöltenek.

= MEGÉRKEZTEK =

az őszi időnyre rendkívül nagy választékban, a legszebb újdonságok, u. m.:

Női ruha-szövetek, francia, teniss és mosó flanelek,

továbbá jó mosó-veledek, mindennemű téli kendők, alsó szoknyák, kötények, gyermek ruhácskák, léger alsó ruhák, női-, férfi- és gyermek fehérműek, harisnyák, blouzok, szőnyegek, paplanok, ággyeterítők óriási választékban, feltűnő olcsó árak mellett.

Nagy választék gyász kelmékben,

melyek mérték utáni elkészítését elvállalom.

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Raktárhelyiség változtatás miatt a raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép kályhák
leszállított árak mellett,

továbbá:

Főzőedények, takaré-konyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek és töltények

nagy választékban
a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a „BIKA” szálloda mellett.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Egy jó családból való leány pénztárnoknőnek vagy elárúsítónőnek ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Három szobából és mellékhelyiségből álló, szép utcai lakás november 1-ére vagy 15-ére elköltözés miatt átadandó. Czim a kiadóhivatalban.

Világhírű „Martell“ cognac Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár Váray József kereskedésében Városi-bérpalota.

Mérlegképes könyvelő szabad időiben könyvelői vagy más irodai munkát szerény feltételek mellett elfogad. Czim a kiadóhivatalban.

Köhögésnél legjobb a Borsy féle Pemetefü ezüstorika Kapható Borsy-czukrázdában és Jóska és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Hajvágógépek, angol acéolóllók, beretvák, kések. nagy választékban jutányos áron beszerezhetők **Marton Gyula** férfi és női divatüzletében

Kiadó 1901 november hó 1-től a központban Kossuth-u. 6, illetőleg Sas-utca 3-ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás garcon-lakás, gázlustorekkel felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. — Ugyanott a földszinten, közvetlenül a Sertés-vágó Tárulat helyisége mellett 3 tágas raktárhelyiség egyenként vagy együtt azonnal kiadó. — Értekezhetni a házban, Boros Testvérek üzletében, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz-utca 57-ik sz. a.

Ákácza 150 darab 3 és 4 sztores, továbbá 50 darab kerítés oszlop eladó József-herczeg-utca 9.

Jó házi koszt, esetleg reggeli is kapható fiatal emberek részére, intelligens háznál. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

1898. termésű tisztán kezelt Magyarádi-bort ajánl 40 kr-ért literenként Bán Kálmán Egyház tér.

Megvételre egy használt Fiszharmonikát keresek. Czim, a kiadóhivatalban.

Kiadó egy ház mely áll 1 előszoba és 4 szobából és a hozzá tartozókból, külön baromfi udvarral és jó vízi kuttal. Értekezni lehet Kazinczi-utca 10 sz. alatt.

Egy utcai szoba butorozva előszobával magános urnak kiadó a törvényszéki palota és dohánygyár közötti város részben. Czim a kiadóhivatalban.

Simonffy - utca 37 szám ház három szoba és előszobás utcai lakása nov. 1-től kiadó.

Lakás azonnal kiadó Piacz u 71. szám, 4 szoba, konyha és mellék-helyiség.

Özvegy középkori uri nő házvezetőnőnek, esetleg gyermek mellő anyaként ajánlkozik. Levelek „T. A. 42.“ kéretnek.

Utcai lakás kiadó azonnal jövő év májusig, esetleg továbbra is 4 szoba és mellék-helyiségek Szécsényi-utca 17. sz

Antal Vinczéné

szabászati tanintézete és női-ruha varrodája

a legújabb angol-, francia rendszerben tanítva, hölgyek tanulásra fölvétnének bármely időben, mérsékelt díjak mellett.

Battyányi-utca 12.

Koszorú.

Van szerencsém nagyrabecsült vevőimnek becses tudomására hozni, hogy a virágüzletben felhalmozott szép és izléses

koszorúkat

igen jutányos áron úgy helyben, mint vidékre gondosan csomagolva pontosan szállítok.

Tömeges megrendelésüket kérve, vagyok tisztelettel:

PACZELT JÁNOS

Debreczen, város-ház-épület.

Jácint hagymák.

SZÉP OSZLOKOK.

Van szerencsénk a n. érd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női-divatosztályát

az őszi- és téli időnyre a legújabb

Szines és fekete selyem

Gyapju női ruhaszövet

Fianell, mosó velez

Téli kendő, sál

Ruhadíszek és bélésarokkal

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa szégtől átvett árakat pedig

rendkívül jutányos áron

árusítjuk el. Kiváló tisztelettel:

Donogán és Somossy,

KUNZ JÓZSEF és Társa utódai.

36 kr.

1 liter kitünő ízű

homoki rizling bor

Kontsek Gézánál

Debreczen, Kossuth-utca.

KEGYES FERENCZ

legnagyobb sirkóraktára, az Ipar- és Kereskedelmi

palotában.

Dus választék mindenféle sirkővekben, igen olcsó árak mellett pontos és szolid kiszolgálás.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytár és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Debreczen, 1901 Nyomatott a város könyvnyomdájában.

